Gminny Program Rewitalizacji Miasta Pabianic na lata 2025-2035

Streszczenie w języku niespecjalistycznym
Wersja skierowana do opiniowania i konsultacji społecznych

Miasto Pabianice

Pabianice 2025

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Pabianic na lata 2025-2035

Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Pabianice 2025

Ten dokument to streszczenie projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Pabianic na lata 2025-2035”, który znajduje się na stronach Urzędu Miejskiego w Pabianicach oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pabianicach. Jest to wersja dokumentu skierowana do konsultacji społecznych.

Cele procesu rewitalizacji i granice obszaru rewitalizacji w Pabianicach

Rewitalizacja oznacza wieloletnie działanie władz miasta, które polega na tym, aby te obszary miasta, gdzie kumulują się problemy – przede wszystkim społeczne – doprowadzić do stanu, w którym nie będą tak negatywnie wyróżniać się na tle całej gminy. Służy temu szereg powiązanych ze sobą działań o różnym charakterze. Proces rewitalizacji, w tym jego przygotowanie, regulują przepisy ustawy o rewitalizacji z 2015 roku. Pełna definicja rewitalizacji jest zawarta w drugim artykule ustawy o rewitalizacji.

Rewitalizacja w Pabianicach w poprzednich latach była prowadzona w oparciu o „Zintegrowany Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pabianice” (lata 2007-2015) oraz dokument pn. „Program Rewitalizacji Pabianic – kompleksowa podstawa wyprowadzania zdegradowanych obszarów miasta ze stanu kryzysu” (lata 2017-2023). W związku z tym, że okres obowiązywania dokumentów dobiegł końca oraz pojawiły się nowe okoliczności prawne i potrzeby w Mieście Pabianic, Urząd Miejski przygotował kolejny program rewitalizacji.

Po przeprowadzonych analizach ustalono, że proces rewitalizacji w Pabianicach będzie do roku 2035 prowadzony na obszarze obejmującym centralną, historyczną część miasta (tzw. Stare Miasto/Starówka i Nowe Miasto/Centrum) oraz przyległe tereny mieszkalne i osiedla (Piaski, Bugaj), a także obiekty przemysłowe i usługowe, będące kluczem do rozwoju społecznego, kulturowego i gospodarczego miasta.

Obszar rewitalizacji był w 2023 r. zamieszkiwany przez 16660 mieszkańców, co stanowi 29,6% ludności Miasta Pabianic. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 5,28 km^2, co stanowi 16% powierzchni Miasta Pabianic.

Jak pracowaliśmy nad Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Pabianic?

Przy pracach nad „Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Pabianic na lata 2025-2035" zorganizowano liczne wydarzenia z udziałem różnych grup mieszkańców i urzędników. Były to m.in. debaty, spacery badawcze, wywiady grupowe i warsztaty.

Fotografia: Uczestnicy spaceru badawczego po obszarze rewitalizacji

Opinie na temat problemów i potrzeb obszaru rewitalizacji mieszkańcy Miasta mogli też wyrazić w ankiecie, która była dostępna w wersji papierowej i elektronicznej. Każdy z mieszkańców mógł również zgłosić propozycję przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.

Celem tych działań było wykorzystanie różnych narzędzi i metod konsultacji społecznych do tego, żeby zebrać opinie jak największej liczby mieszkańców

Miasta. Możliwe było dzięki temu dotarcie do mieszkańców w różnym wieku i zwracających uwagę na różne problemy obszaru rewitalizacji.

Najważniejsze wnioski z diagnozy obszaru rewitalizacji

Do najważniejszych problemów na obszarze rewitalizacji należą:

- ubóstwo i bezrobocie,
- niewystarczająca dostępność infrastruktury i usług dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- deficyt oferty integracyjnej i spędzania czasu wolnego,
- odpływ młodzieży, która nie znajduje w mieście atrakcyjnych możliwości rozwoju zawodowego,
- zła jakość powietrza wynikająca z emisji zanieczyszczeń pyłowych w sezonie grzewczym,
- degradacja techniczna zasobu mieszkaniowego,
- niska estetyka przestrzeni publicznych.

Z powyższych problemów wynika potrzeba realizacji kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą miały na celu wyrównywanie poziomu życia w różnych częściach Miasta Pabianic.

Na obszarze rewitalizacji występuje wiele problemów, ale jednocześnie istnieje też wiele potencjałów, które zostały uwzględnione przy ustalaniu celów programu.

Najważniejszymi potencjałami rozwojowymi obszaru rewitalizacji są:

- bogate dziedzictwo kulturowe i historyczne związane z tradycjami włókienniczymi,
- zachowane zabytkowe kamienice,
- elementy współczesnej kultury lokalnej,

- zrealizowane inwestycje poprawiające jakość przestrzeni publicznych, w tym modernizacja rynku czy odnowa infrastruktury tramwajowej,
- wysoki potencjał organizacyjny organizacji pozarządowych,
- rozwój sektora MŚP i działalność Cechu Rzemiosł Różnych.

Cele i kierunki programu rewitalizacji

W projekcie „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Pabianic na lata 2025-2035" wskazano następujące cele, do osiągnięcia których powinna się przyczynić realizacja wymienionych na kolejnych stronach przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

Cel główny rewitalizacji:

Lepsze życie w centrum Pabianic poprzez integrację mieszkańców i ład przestrzenny z aktywnym wykorzystaniem lokalnych potencjałów.

Cele szczegółowe:

1. **Szerokie włączenie społeczne i pobudzanie aktywności obywatelskiej na obszarze rewitalizacji w Pabianicach.**
2. **Poprawa warunków zamieszkania i korzystania z usług publicznych na obszarze rewitalizacji w Pabianicach.**
3. **Rozwijanie systemu przestrzeni publicznych i oferty kulturalnej z wykorzystaniem potencjału dziedzictwa obszaru rewitalizacji w Pabianicach.**

Do celów szczegółowych przyporządkowano kierunki działań.

Cel 1: Szerokie włączenie społeczne i pobudzanie aktywności obywatelskiej na obszarze rewitalizacji w Pabianicach
Kierunki działań: *Kompleksowe usługi społeczne na obszarze rewitalizacji* *Rozwijanie aktywności obywatelskiej i współpracy na obszarze rewitalizacji* *Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji*

Cel 2: Poprawa warunków zamieszkania i korzystania z usług publicznych na obszarze rewitalizacji w Pabianicach
Kierunki działań: *Kompleksowa poprawa stanu istniejącego zasobu mieszkaniowego* *Modernizacja i poprawa stanu infrastruktury publicznej na obszarze rewitalizacji* *Poprawa dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami*

Cel 3: Rozwijanie systemu przestrzeni publicznych i oferty kulturalnej z wykorzystaniem potencjału dziedzictwa obszaru rewitalizacji w Pabianicach
Kierunki działań: *Przestrzenie publiczne i tereny zieleni miejscami integracji mieszkańców* *Wielkie małe zmiany w przestrzeni obszaru rewitalizacji* *Kultura dla rewitalizacji, rewitalizacja dla kultury* *Błękitno-zielona energia na obszarze rewitalizacji* *Dziedzictwo ważnym elementem lokalnej tożsamości*

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W dokumencie zawarto listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zostały one podzielone na dwie grupy: przedsięwzięcia podstawowe i przedsięwzięcia uzupełniające. Przedsięwzięcia podstawowe to przedsięwzięcia traktowane priorytetowo. Realizacja przedsięwzięć uzupełniających ma pomóc w osiąganiu celów procesu rewitalizacji.

Przedsięwzięcia podstawowe:

1. Działania społeczne i kulturalne aktywizujące i integrujące społeczność na obszarze rewitalizacji.
2. Włączenie społeczne na obszarze rewitalizacji w Pabianicach.
3. Rewitalizacja z ludźmi i dla ludzi.
4. Nowoczesny oraz dostępny Urząd.
5. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej i przestrzeniach publicznych na obszarze rewitalizacji w Pabianicach.
6. Kompleksowa oferta wspierania i aktywizacji seniorów na obszarze rewitalizacji.
7. „Moja rewitalizacja" - partycypacyjne projektowanie przedsięwzięć związanych z celami rewitalizacji.
8. Zielony Budżet Obywatelski.
9. Wsparcie i rozwój podmiotów sektora gospodarczego na obszarze rewitalizacji.
10. Projekt pilotażowy rewitalizacji Starego Miasta.
11. Budowa sieci ciepłowniczej i przyłączy na obszarze rewitalizacji.
12. Rewaloryzacja przestrzeni Starego Miasta w Pabianicach.
13. Kompleksowa poprawa stanu technicznego budynków komunalnych na obszarze rewitalizacji.
14. Kompleksowa poprawa stanu technicznego spółdzielczych budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji.

15. Kompleksowa poprawa stanu technicznego budynków pozostających w zasobach prywatnych i spółdzielczych na obszarze rewitalizacji.
16. Modernizacja i remont elewacji budynku MOK.
17. Przystosowanie i adaptacja budynków gminnych na cele społeczne.
18. Rewaloryzacja Alei Dębów w Pabianickim Centrum Medycznym Sp. z o.o., a także modernizacja ciągów komunikacyjnych, pieszych i drogowych oraz oświetlenia zewnętrznego na terenach należących do PCM Sp. z o.o.
19. Zagospodarowanie i rozwijanie nowych funkcji na terenie PTC.
20. Rozwój istniejących i tworzenie nowych publicznych i prywatnych terenów zieleni na obszarze rewitalizacji.
21. Poprawa stanu zachowania i adaptacja obiektów zabytkowych na obszarze rewitalizacji w Pabianicach.
22. Renowacja budynków Muzeum Miasta Pabianic i rozwój funkcji i usług oferowanych przez Muzeum.
23. Trasa Park Słowackiego-Stare Miasto-Bulwary-Lewityn - działania społeczne, poprawa jakości przestrzeni i niwelowanie barier przestrzennych.
24. Kompleksowa modernizacja budynku KPP wraz z modernizacją terenu.
25. Termomodernizacja wybranych placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie rewitalizacji Miasta Pabianic.
26. Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach – etap II i III.
27. Budowa przyłączy i instalacji gazowych w zasobie komunalnym.
28. Budowa instalacji CO/CWU w zasobie komunalnym oraz w lokalach należących do Wspólnot Mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji.

Przedsięwzięcia uzupełniające:

1. Innowacyjne działania i inwestycje proklimatyczne na obszarze rewitalizacji.
2. Przestrzeń dla artystów lokalnych do prezentacji swoich wyrobów, dzieł, ale też prowadzenia działalności – ukierunkowane pod Cech Rzemiosł Różnych.

3. Estetyzacja przestrzeni i poprawa dostępności lokali usługowych we współpracy z przedsiębiorcami.
4. Modernizacja istniejącego budynku poprodukcyjnego – ul. marsz. Józefa Piłsudskiego 3D.
5. Renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Pabianicach.
6. Odnowienie tynków zewnętrznych i regeneracja trawników w II Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Jadwigi w Pabianicach.
7. Ochrona i renowacja obiektów zabytkowych we współpracy z ich właścicielami – porządkowanie kwestii formalno-prawno-własnościowych i innych.
8. Projekty edukacyjne dotyczące dziedzictwa, w tym tworzenie nowych szlaków tematycznych wraz z oznaczeniami, historie miejskie.
9. Poprawa bezpieczeństwa i uzupełnianie małej architektury.
10. Badanie potencjału dotyczącego wizerunku Miasta i obszaru rewitalizacji.

W „Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Pabianic na lata 2025-2035" znajdują się bardziej szczegółowe informacje na temat wymienionych przedsięwzięć.

Zarządzanie programem rewitalizacji

Za realizację programu będzie odpowiadał Zespół do spraw rewitalizacji. Jego członkami będą urzędnicy, którzy na co dzień wykonują zadania podobne do tych, które przewidziano w dokumencie. Pracami zespołu kierować będzie Koordynator Zespołu ds. rewitalizacji.

W proces rewitalizacji w Mieście Pabianice będzie zaangażowany także Komitet Rewitalizacji. Zadaniem Komitetu będzie doradzanie Prezydentowi Miasta Pabianic oraz Zespołowi ds. Rewitalizacji w sprawach związanych z realizacją programu rewitalizacji. W skład Komitetu wejdą np. mieszkańcy, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele lokalnych fundacji i stowarzyszeń.

W dokumencie opisano zasady prowadzenia oceny programu oraz skuteczności przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przedstawiono też ogólny harmonogram działań, które będą wykonywane przez osoby i organizacje zaangażowane w proces rewitalizacji.

Poza wymienionymi elementami w projekcie „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Pabianic 2025-2035" opisano:

- wizję obszaru rewitalizacji po 2035 roku,
- sposób, w jaki program rewitalizacji przyczyni się do realizacji postanowień strategii rozwoju Miasta Pabianic i innych podobnych dokumentów,
- szacunkowe koszty i możliwe źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W załączniku graficznym do projektu programu zaznaczono na mapie, gdzie będą realizowane wybrane przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Więcej informacji na temat programu rewitalizacji znajduje się na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Pabianicach https://um.pabianice.pl/ i w Biuletynie Informacji Publicznej: https://bip.um.pabianice.pl/.

Informacje można też uzyskać w Wydziale Rozwoju Miasta w Urzędzie Miejskim w Pabianicach pod numerem telefonu (42) 22 54 600.

Miasto Pabianice